

Gentuța roșie a lui Moș Crăciun

de Louisa May Alcott

Printre darurile pe care le-a primit Lu la cea de-a zecea aniversare a ei a fost și o frumoasă gentuță roșie din pluș, cu încuietore și lanț din oțel, exact ca a mamei ei, doar că mult mai mică. În ea se aflau zece cenți noi și strălucitori, aceasta fiind suma pe care Lu o primea în fiecare săptămână pentru a o cheltui după cum îi plăcea. Toate cadourile pe care le primise i s-au părut deopotrivă de încântătoare, dar gentuța ajunsese să îi placă mai mult chiar și decât păpușa franțuzească în mătase albastră, inelul cu perlă sau volumul *Alice în Țara Minunilor* – trei lucruri pe care și le dorea de mult timp.

– Este atât de elegantă, și tăcănitul ei face un zgomot atât de amuzant, și lanțul arată așa de frumos pe braț, și plușul este atât de roșu și de moale, încât nu pot să nu-mi îndrăgesc scumpa mea gentuță. O să cheltuiesc toți banii pe bomboane și o să le mănânc singură pe toate, pentru că e ziua mea și trebuie s-o sărbătoresc,

a spus Lu, în timp ce zbura în jurul mesei pe care erau împrăști-ate cadourile precum o albină în jurul unui borcan cu miere.

Acum se grăbea nevoie mare să plece la cumpărături, cu gen-țuța cea nouă ținută cu mândrie în mână, durdulie. Mătușica a fost gata în scurt timp și au plecat imediat spre parcul din apro-piere, unde copii drăgălași se bucurau de ultimele zile calde de toamnă în timp ce se jucau printre frunzele căzute.

– O să te îmbolnăvești dacă o să mănânci azi bomboane de zece cenți, i-a zis mătușica.

– O să le mănânc pe rând până diseară, doar de câte un fel, fără să le amestec; și atunci bomboanele nu mă vor mai *întreranja*, sunt sigură, a răspuns Lu, care folosea în continuare cuvinte caraghioase și combina întotdeauna cuvintele „a întrerupe“ și a „deranja“.

Exact atunci, un om sărman care își pierduse picioarele veni târându-se spre ele cu câteva ghivece cu flori mici de vânzare.

– Doar cinci cenți, domnișoară. Ajutați un om lipsit de noroc, vă rog, doamnă.

– Lasă-mă să cumpăr una pentru căsuța mea de păpuși. Ar fi drăguț. Corei Pink May i-ar plăcea nespun să aibă trandafirașul acela frumos în salonul ei de gală, a strigat Lu, gândindu-se la păpușa cea nouă și frumoasă.

Mătușica ar fi preferat să-l ajute pe acel om sărman decât să cumpere bomboane, așa că ghiveciul a fost cumpărat degrabă, deși trandafirașul roșu-roșu nu semăna deloc cu vreunul din grădină.

– Acum o să am doar cinci cenți pentru tratație și nu mai e nicio primejdie să mă îmbolnăvesc, i-a spus Lu mătușii după ce și-au reluat plimbarea.

Dar în următoarele momente le-a apărut în față o altă cerșetoare, iar pe fetiță n-a lăsat-o inima miloasă să treacă pe lângă bătrână fără să-i arunce în cana de tinichea doi dintre bănuții ei strălucitori.

– Haide, vino la magazinul de bomboane imediat, altminteri n-o să mai iau nimic niciodată, s-a rugat Lu de mătușă, în timp ce gentuța ei roșie devenea din minut în minut tot mai ușoară.

Nu a putut cumpăra mai mult de trei acadele, dar Lu simțea că își putea sărbători ziua de naștere doar cu acelea și era gata să meargă acasă și să înceapă petrecerea degrabă.

În timp ce mergeau să cumpere flori, ca să decoreze tortul de la ora ceaiului, Lu s-a oprit deodată, a ridicat ambele mâini și a strigat pe un ton disperat:

– Gentuța mea, gentuța mea! Am pierdut-o. Oh, am pierdut-o!

– Probabil că ai lăsat-o în magazin. Vino să o căutăm, i-a spus mătușica.

Și au pornit imediat spre magazin, taman la vreme pentru a se întâlni cu o fetiță sărmană care alerga după ele cu prețiosul obiect în mână.

– Nu cumva este a dumneavoastră? M-am gândit că ați scăpat-o și v-ar părea rău să o pierdeți, a zis fetița zâmbind frumos.

– Oh, chiar ar trebui. E nouă-nouță și țin la ea nespus. Nu mai am bani să-ți dau, doar aceste acadele; te rog, ia una.

Și Lu îi oferi acadeaua roșie.

Fetița a luat-o bucuroasă și a plecat fugind.

– Ei bine, două acadele ajung. Aș prefera să le pierd pe acestea decât scumpa mea gentuță, a spus Lu, punând cu grijă acadeaua rămasă în buzunar. Îmi place mult să dăruiesc lucruri și să-i fac pe oameni fericiți, a continuat ea, dar s-a oprit pentru a

privi un câine care se apropiase dând din coadă, de parcă ar fi știut ce fetiță bună era și ar fi dorit și el să fie făcut fericit.

Lu a scos mâna să-l mângâie, uitând cu totul de pachetul din interior, iar câinele l-a înșfăcat înainte să prindă ea de veste.

– Oh, ultima mea acadea! Nu am vrut să i-o dau lui. Cățel obraznic ce ești, las-o jos imediat! a strigat biata Lu.

Dar frumoasa acadea roz era definitiv pierdută, căci nerecunoscătorul câine a șters-o după o încercare zadarnică de a mânca și ghiveciul cu flori. Era așa de caraghios, încât mătușica a început să râdă. A râs și Lu după ce l-a dojenit cu degetul pe cățel, care a lătrat și s-a zbenguit de parcă făcuse un lucru tare isteț.

– Acum sunt chiar mulțumită, i-a spus mătușica. Aniversarea ta va fi mai plăcută știind că ai făcut fericiți patru oameni și un câine, în loc să ți se facă rău de la prea multe bomboane. Milostenia este o bomboană minunată; sper că vei cumpăra din când în când acest soi de bomboane cu banii tăi de buzunar, draga mea, a adăugat mătușa în timp ce își relua plimbarea.

– Cam cât de multe lucruri aș putea face cu zece cenți pe săptămână? a întrebat Lu.

– Destul de multe. Ai putea cumpăra o cărticică pentru Sammy infirmul, căruia îi place să citească, sau câteva flori pentru fetița mea bolnavă de la spital, sau o pâine pentru cineva flămând, ori lapte pentru vreun copilăș sărman, sau ți-ai putea economisi banii până la Crăciun și astfel ai putea cumpăra cadouri pentru copiii care nu ar avea șansa să primească ceva.

– Aș putea face toate aceste lucruri? Cel mai mult mi-ar plăcea să cumpăr cadouri... și așa voi face, chiar așa voi face! a strigat Lu, încântată de ideea de a face pe Moș Crăciun. Nu m-am gândit că zece cenți ar putea fi atât de folositori. Cât mai e până la Crăciun, mătușică?

– Cam zece săptămâni. Dacă îți economisești toți banii de buzunar până atunci, vei avea de cheltuit un dolar.

– Un dolar întreg! Ce grozav! Dar în tot acest timp ar trebui să nu cumperi dulciuri deloc. Nu cred că voi fi în stare să rezist fără dulciuri. Poate că, dacă aș fi foarte cuminte, cineva mi-ar mai da câte ceva dulce din când în când.

Și fetița s-a uitat în sus cu cel mai fermecător zâmbet al ei și cu o licărire în ochi.

– Mai vedem noi în privința asta, a răspuns mătușica. Poate că cineva îți va da niște bănuți în plus pentru vreo treabă pe care ai putea s-o faci. Și ai putea să decizi tu ce fel de dulciuri să cumperi.

– Ce pot face pentru a câștiga bani? a întrebat Lu.

– Poți să-i usuci și să-i împătorești bunicului ziarul în fiecare dimineață. Îți dau un cent pentru asta, fiindcă asistenta uită de obicei de acest lucru, iar lui îi place ca ziarul să fie frumos pregătit pentru el după micul-dejun. Pe urmă, poți să faci niște comisioane pentru mama, să tivești niște prosoape pentru mine și să ai grijă de Jip și de papagal. O să câștigi destul dacă îți faci treaba bine și cu regularitate.

– O să mă simt teribil de ispitită când voi trece pe lângă magazinele de dulciuri fără să cumper nimic. Așa de mult tânjesc să intru înăuntru, că va trebui să mă uit în altă parte atunci când îmi vei spune nu. Vreau să fiu bună și să ajut oamenii săraci, dar mă tem că va fi prea greu pentru mine, a oftat Lu, anticipând ispitele care o așteptau.

– Am putea să începem de azi și să încercăm o vreme noul plan. Dacă va fi atât de greu, poți renunța, dar eu cred că în curând îți va plăcea enorm ideea mea și vei avea cel mai fericit Crăciun pe care l-ai cunoscut vreodată cu banii pe care îi vei economisi.

Lu a mers gânditoare spre casă și a lăsat deoparte gentuța goală, hotărâtă să vadă cât timp putea rezista fără dulciuri și cât putea câștiga. Mama ei a zâmbit când a auzit acest plan, dar i-a încredințat imediat fetei treburile de făcut prin casă, dându-i un cent pentru fiecare treabă, dar fiind destul de convinsă în sinea ei că frumoasa ei copilă avea să se oprească în scurt timp din alergat. Bunicul a fost încântat să-și găsească ziarul pregătit după cum îi plăcea și a încuviințat din cap, mângâind căpșorul buclat al fetei atunci când ea i-a povestit despre planurile ei de Crăciun. Mary, servitoarea, s-a bucurat să scape de pieptănatul lui Jip și de hrănirea lui Polly, iar mătușica a făcut ca tivitul prosoapelor să pară o treabă plăcută spunând povești în timp ce micuța cusătoreasă făcea câte două cusături pe zi.

Fiecare bănuț a ajuns în gentuța roșie, pe care Lu a atârnat-o într-una dintre agățătorile aurite ale cuierului din salon, pentru că s-a gândit că era foarte decorativă și spera ca ocazional să îi pice și niște bănuți în plus.

Nimeni nu i-a dat însă. Totuși, pentru că toată lumea a plătit-o cu bani frumoși pentru treburile care erau în sarcina ei, în scurt timp s-a strâns o sumă rotunjoară, iar gentuța s-a îngreunat teribil de repede.

Doar o singură dată a cedat Lu în fața ispitei, iar asta s-a întâmplat atunci când, după două săptămâni în care se abținuse, tentația a devenit atât de mare, încât a simțit că trebuia să își ofere o răsplată, căci nimeni altcineva nu părea să-și aducă aminte cât de mult le plac fetițelor bomboanele.

Într-o zi, foarte palidă, Lu a refuzat cina, spunându-le tuturor că se simțea rău. Cum mama ei era plecată, mătușica a dus-o în pat și a rămas lângă ea, simțindu-se foarte neliniștită, deoarece

bântuia scarlatina. La un moment dat Lu și-a scos batista, de care era lipită o pastilă mare și cafenie de tuse. Fetița s-a îmbujorat și și-a ascuns fața, spunând cu un suspin plin de căință:

– Nu merit să fiu cocoloșită. Am fost egoistă și prostuță și mi-am cheltuit o parte din bani pe bomboane. Am avut o mică răceală și m-am gândit că pastilele de tuse mi-ar face bine. Am mâncat prea multe și erau amare... Mi-au făcut rău și mă bucur de asta.

Mătușica a fost pe punctul să izbucnească în râs auzind ideea caraghioasă a micuței și drăgălașei vinovate de a alege bomboane amare ca pe un soi de autopedeapsă; dar a mângâiat-o cu afecțiune și în curând bolnava țopăia din nou de colo-colo, declarând că n-avea să mai facă așa ceva niciodată.

În ziua următoare, s-a întâmplat un lucru care a făcut-o să privească cu alți ochi noile bomboane. Era în sufragerie în jurul prânzului, luându-și un măr, când a văzut o fetiță venind la ușa din spate pentru a cere ceva de mâncare. Bucătăreasa era ocupată și a gonit-o, spunându-i că cerșitul era interzis. Trăgând cu ochiul pe furiș, Lu a văzut-o pe fetiță așezându-se jos, pe trepte, pentru a mânca un cartof rece. Părea lihnită de foame. În timp ce mânca, încerca să își lege șireturile la ghetete vechi și ponosite, probabil căpătate de la cineva. Era o zi ploioasă și ea purta doar un șal vechi pe cap; mâinile îi erau roșii de frig; rochia de bumbac îi era uzată, iar în coșul mare pe care îl căra părea să aibă doar câteva resturi. Era atât de săracă, de tristă și de obosită, încât Lu nu a mai suportat și a strigat-o, adresându-i-se pe un ton cald:

– Vino și încălzește-te, fetițo! Nu o lua în seamă pe bătrâna Sarah. O să-ți dau eu ceva să mănânci și îți voi împrumuta cizmele mele de cauciuc și impermeabilul, ca să mergi acasă cu ele.

Bucuroasă, biata copilă s-a așezat comod lângă foc, în timp ce Lu s-a grăbit să aducă pentru musafira ei biscuiți și brânză, prăjituri și mere, precum și propria ei cană de argint plină cu lapte, uitând în zelul ei să ceară voie. Din fericire, mătușa, care tocmai coborâse pentru masa de prânz, a găsit-o pe Lu încheind nasturii impermeabilului, în timp ce fetița sărmană se uita cu mândrie la cizmele de cauciuc și la micuța umbrelă.

– Îi dau doar cu împrumut lucrurile mele, mătușică... O să mi le înapoieze mâine. Pentru mine sunt prea mici, iar umbrela e ruptă. Și aș vrea, dacă aș putea, să i le dau pe toate lui Lucy. Ea trebuie să iasă afară, în ploaie, ca să aducă mâncare pentru familia ei, la fel ca o pasăre, iar eu nu am nevoie de acestea.

– Păsările nu au nevoie de impermeabile și de umbrele, a început mătușica, iar cele două copile au început să râdă la gândul unor vrăbii purtând asemenea lucruri, deși păreau în continuare oarecum neliniștite; apoi mătușica le-a spus că Lucy avea permisiunea de a păstra toate acele lucruri.

În timp ce punea întrebări și umplea coșul cu diverse merinde, Lu a aflat o povestioară tristă: tatăl fetiței murise, iar mama, având un bebeluș bolnav, nu putea lucra, astfel că băieții, frații ei, erau nevoiți să adune vreascuri pentru foc, iar Lucy să cerșească de mâncare.

Lu ascultă povestea și lacrimile îi umplură ochii albaștri. Simțea o mare compasiune pentru biata Lucy – care nu avea decât nouă ani, dar o mulțime de griji și de necazuri îi umpleau viața –, însă și o mare admirație. În timp ce mătușica s-a dus să aducă niște flanele pentru bebeluș, Lu a fugit la gentuța ei roșie și a scos zece cenți din rezerva ei, simțindu-se nu doar bogată, ci și foarte bucuroasă să-i aibă în locul unei cutii goale de bomboane și al unei dureri de cap după un festin cu dulciuri.

RIESS